

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 75/2026-53

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDACTED], [REDACTED], 2. maloletej [REDACTED], [REDACTED], a 3. maloletého [REDACTED], [REDACTED], všetci [REDACTED], zastúpených URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 28P/128/2022 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 28P/128/2022 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava II **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 28P/128/2022 konal bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľom **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie každému po **300 eur**, ktoré im **j e** Mestský súd Bratislava II **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava II **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľom trovy právneho zastúpenia **949,16 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľov

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 23. decembra 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 28P/128/2022. Navrhujú prikázať mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov a priznať primerané finančné zadosťučinenie (sťažovateľovi 1 8 000 eur a maloletým sťažovateľom každému po 9 000 eur) a náhradu trov konania pred ústavným súdom.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že napadnuté konanie začalo 25. júla 2022 podaním návrhu sťažovateľa 1 (otca maloletých sťažovateľov 2 a 3) na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností.
3. Prvé pojednávanie v namietanom konaní sa konalo 26. októbra 2022 a bolo odročené na 8. december 2022, pričom výsluch maloletých detí bol nariadený na 7. november 2022. V dôsledku žiadosti sťažovateľa 1 z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu bolo pojednávanie naplánované na 8. december 2022 odročené na 14. december 2022, pričom súd vec prejednal i na nasledujúcom pojednávaní 31. januára 2023. Z dôvodu podania žiadosti o právne zastupovanie Centrom právnej pomoci najskôr matkou maloletých sťažovateľov a následne i sťažovateľom 1 bol termín pojednávania zrušený a odročený na neurčito. Oznámenie o prevzatí právneho zastupovania otca bolo súdu doručené 20. júla 2023.
4. Ďalšie pojednávania sa uskutočnili až 28. novembra 2023, 23. januára 2024 a 4. apríla 2024, pričom toto pojednávanie bolo odročené na účel nariadenia znaleckého dokazovania.
5. Uznesením č. k. 28P/128/2022-1071 z 2. októbra 2024 mestský súd ustanovil znalca a na vypracovanie znaleckého posudku mu určil lehotu 120 dní odo dňa prevzatia súdneho spisu. Spis zaslal znalcovi 11. decembra 2024 a znalecký posudok bol súdu doručený 25. marca 2025.
6. V poradí ďalšie pojednávanie sa konalo 18. júna 2025, na ktorom právny zástupca sťažovateľa 1 predniesol návrhy na doplnenie dokazovania. Na pojednávaní 3. septembra 2025 bol okrem iného vypočutý znalec.
7. Na pojednávaní 16. októbra 2025 bol vyhlásený rozsudok, ktorým súd návrh sťažovateľa 1 zamietol.
8. Písomné vyhotovenie rozsudku však trvalo podľa názoru sťažovateľov neprimerane dlho, pričom rozsudok bol sťažovateľovi 1 doručený prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu až 8. decembra 2025. Proti rozsudku mestského súdu sťažovateľ 1 podal 18. decembra 2025 odvolanie, v dôsledku čoho bude mestský súd vykonávať úkony spojené s odvolaním a až následne postúpi veci odvolaciemu súdu. Je teda zrejmé, že stav právnej neistoty u sťažovateľov naďalej trvá.

9. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 75/2026-28 z 11. februára 2026 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľov na ďalšie konania v celom rozsahu.

10. Sťažovatelia argumentujú, že konanie v ich právnej veci tvorí štandardnú a početnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov, pričom napriek špecifickej povahe takéhoto konania vyžaduje citlivý prístup orgánov verejnej moci a v zásade ho nemožno považovať za právne zložité. Sťažovateľ 1 uvádza, že zo spisového materiálu vyplýva jeho aktívna účasť v konaní, pričom na jeho ťarchu nemožno klásť jeho procesnú aktivitu pri hájení práv a záujmov maloletých sťažovateľov v konaní. Sťažovatelia namietajú, že v napadnutom konaní, ktoré má byť vedené s výnimočnou rýchlosťou, konal a stále koná mestský súd zjavne nesústreďene a neefektívne, keďže k dnešnému dňu nie je namietané konanie právoplatne skončené vo všetkých jeho zložkách, pričom od podania návrhu do dnešného dňa ubehla doba takmer 3 roky a 5 mesiacov, čo je s ohľadom na prioritný charakter namietaného konania ústavne nonkonformná dĺžka.

II.

Vyjadrenie mestského súdu a replika sťažovateľov

II.1. Vyjadrenie mestského súdu:

11. Mestský súd k sťažnosti pripojil podrobnú chronológiu úkonov v napadnutom konaní, pričom poukázal i na širšie súvislosti posudzovanej veci a otázky riešené v súvisiacich konaniach týkajúcich sa úpravy rodičovských práv k maloletým sťažovateľom.

12. Mestský súd zastáva názor, že v napadnutom konaní postupoval s osobitnou starostlivosťou s ohľadom na najlepší záujem maloletých detí. Hoci po právnej stránke nejde o zložitejšiu vec, vzhľadom na množstvo podaní a návrhov jednotlivých účastníkov (aktuálne je rozsah spisového materiálu približne 1510 strán), vykonávané dokazovanie, ako aj správanie účastníkov konania, je toho názoru, že po faktickej stránke ide o skutkovo zložitejšiu vec, pričom priebežne vo veci konal a na celkovú dĺžku konania malo zásadný vplyv samotné správanie účastníkov konania s poukazom na ich existujúci vzájomný hlboký konflikt, ktorý sa prenáša na ich maloleté deti.

II.2. Replika sťažovateľov:

13. Sťažovatelia vo svojej replike uviedli, že mestský súd vo svojom vyjadrení neposkytol dostatočné argumenty, ktoré by z ústavnoprávneho hľadiska, ako ani z hľadiska aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru a im korelujúcej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ospravedlňovali jeho nesústreďený a neefektívny postup, ako ani neprimeranú dĺžku top prioritného namietaného konania.

14. K vzniku prietáhov v napadnutom konaní podľa sťažovateľov mestský súd prispel svojím laxným nesústreďeným a neefektívnym konaním, keď neefektívne nariadňoval pojednávania a závažne pochybil nielen vo fáze znaleckého dokazovania, ale aj vo fáze vyhotovenia písomného rozhodnutia vo veci samej.

15. Podľa názoru sťažovateľov už samotný fakt, že v napadnutom konaní bolo spolu nariadených deväť pojednávaní, svedčí o neefektívnej a nesústreďenej činnosti mestského súdu v napadnutom konaní.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

16. Podstatu ústavnej sťažnosti sťažovateľov tvorí námietka, že v dôsledku neefektívneho postupu mestského súdu došlo v napadnutom konaní k vzniku zbytočných prietáhov.

17. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

18. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

19. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (m. m. II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník (strana sporu) obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie (čl. 17 a § 157 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

20. K vzniku zbytočných prietáhov v konaní pred všeobecným súdom môže pritom dôjsť nielen jeho nečinnosťou, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou (m. m. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

21. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02).

22. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, napadnuté konanie sa vedie vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom, t. j. ide o prednostnú vec, kde sa predpokladá osobitná pozornosť venovaná efektívnemu a rýchlemu postupu súdu. Predmet konania má vzhľadom na svoju povahu pre sťažovateľov mimoriadny význam, keďže výsledok napadnutého konania podstatne ovplyvní usporiadanie rodičovských práv a povinností. Tento typ konania však tvorí štandardnú a početnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov, a preto z právneho hľadiska napadnuté konanie nevykazuje črty mimoriadnej zložitosti. Pokiaľ ide o faktickú zložitosť konania, ústavný súd prihliadol pri posudzovaní veci na skutočnosť, že v napadnutom konaní bolo pre rozhodnutie o merite veci nevyhnutné vykonať znalecké dokazovanie. Rovnako zohľadnil aj rozsiahlosť

spisového materiálu a dospel k záveru, že uvedené faktory čiastočne prispeli k predĺženiu celkovej dĺžky napadnutého konania.

23. Vo vzťahu k správaniu účastníkov konania ústavný súd zistil, že sťažovatelia svojím správaním v napadnutom konaní neovplyvnili nežiaducim spôsobom jeho dĺžku, a dopĺňa, že procesná aktivita subjektov konania (návrhy na nariadenie neodkladných opatrení, rôzne podania, zmena, doplnenie petitu,) nezbavuje súd povinnosti postupovať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

24. Pri posudzovaní postupu mestského súdu ústavný súd zistil, že napadnuté konanie začalo v júli 2022. Mestský súd postupoval spočiatku plynule, vec prerokoval na niekoľkých pojednávaniach. K neodôvodnenej nečinnosti došlo v období od februára 2023 do novembra 2023 (10 mesiacov), pričom dôvodom mali byť žiadosti rodičov o právne zastupovanie v Centre právnej pomoci. Ústavný súd zistil, že oznámenie o prevzatí právneho zastupovania otca bolo súdu doručené 20. júla 2023, napriek tomu súd určil termín pojedávania až na 28. november 2023. Mestský súd postupoval neefektívne aj v súvislosti s nariadením znaleckého dokazovania, keď pojednávanie 4. apríla 2024 odročil na účel nariadenia znaleckého dokazovania, pričom uznesenie o ustanovení znalca vydal až 2. októbra 2024, teda po 6 mesiacoch.

25. Mestský súd rozhodol vo veci samej rozsudkom zo 16. októbra 2025, pričom lehota na jeho písomné vyhotovenie bola dvakrát predĺžená z osobných dôvodov na strane zákonnej sudkyne. Sťažovateľ 1 podal 8. decembra 2025 proti rozsudku odvolanie a v súčasnosti súd vykonáva procesné úkony spojené s predložením veci odvolaciemu súdu, pričom ani po takmer 4 mesiacoch nebola vec predložená na rozhodnutie o odvolaní.

26. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na prioritný charakter konania už zo samotnej dĺžky napadnutého konania vyplýva, že mestský súd nekonal vo veci s mimoriadnou starostlivosťou, plynulo a efektívne. Napriek tomu, že ide o vec, v ktorej bolo potrebné uskutočniť znalecké dokazovanie, je dĺžka konania sama osebe vzhľadom na záujem maloletých detí neprimeraná.

27. Ústavný súd poznamenáva, že osobné dôvody na strane sudkyne sú z individuálneho hľadiska, teda z hľadiska osoby zákonného sudcu pochopiteľne ospravedlniteľné, avšak z hľadiska celkovej zodpovednosti mestského súdu za plynulosť konania vo veci účastníkov ich zohľadniť nemožno.

28. Ústavný súd preto dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom. Na tomto základe rozhodol, že postupom mestského súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 47 ods. 2 charty, ako aj ich právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku rozhodnutia).

IV.

Príkaz konať vo veci a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

29. V záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľom ústavný súd prikázal mestskému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) konať v predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov, pretože ku dňu prerokovania ústavnej sťažnosti nebolo napadnuté konanie právoplatne skončené

a mestský súd po podaní odvolania realizuje procesné úkony spojené s predložením veci odvolaciemu súdu (bod 2 výroku rozhodnutia).

30. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

31. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie, ak o to požiadal.

32. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

33. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti žiadajú priznať primerané finančné zadost'učinenie sťažovateľovi 1 v sume 8 000 eur a maloletým sťažovateľom každému po 9 000 eur.

34. Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

35. Vzhľadom na konštatovanú neodôvodnenú nečinnosť mestského súdu a jeho neefektívny postup, berúc do úvahy všetky okolnosti posudzovanej veci, majú na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadost'učinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, ústavný súd považoval priznanie sumy 300 eur každému sťažovateľovi za primerané finančné zadost'učinenie (bod 3 výroku rozhodnutia).

36. Podľa § 135 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva alebo slobody, je povinný sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Ak ten, komu bolo uložené zaplatiť sťažovateľovi finančné zadost'učinenie, v tejto lehote priznané finančné zadost'učinenie sťažovateľovi nezaplatí, v zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia sa zvyšuje finančné zadost'učinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplatenia.

V.

Trovy konania

37. Ústavný súd priznal sťažovateľom podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 949,16 eur.

38. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej aj „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur a hodnota režijného paušálu je 14,84 eur. Právna služba poskytnutá jednotlivým sťažovateľom nevyžadovala osobitný prístup. Keďže niet rozdielu v tom, či bola právna služba poskytnutá jednému alebo viacerým sťažovateľom, nebol dôvod zvýšiť základnú sadzbu tarifnej odmeny podľa § 13

ods. 2 vyhlášky. V tejto súvislosti ústavný súd dáva do pozornosti, že § 73 zákona o ústavnom súde svojou štruktúrou (vzťah ods. 1 a 3) právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom nestavia do nárokovateľnej polohy (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 238/2021, I. ÚS 675/2023, I. ÚS 315/2024).

39. Sťažovateľom vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu) v sume 771,68 eur. Pokiaľ ide o ďalší úkon právnej služby (vyjadrenie k stanovisku mestského súdu), ústavný súd konštatuje, že neobsahuje nové, resp. ústavnoprávne relevantné skutočnosti, ktoré nie sú obsiahnuté v samotnej ústavnej sťažnosti, preto odmenu za uvedený úkon nepriznal. Celková suma trov konania tak s príslušnou daňou z pridanej hodnoty predstavuje 949,16 eur (bod 4 výroku rozhodnutia).

40. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. apríla 2026

Peter Molnár
predseda senátu